

Прегледът на материалите (вж. Demographic Yearbook и др.) на няколкостотин преброявания на населението дава основание да се направят някои предварителни изводи. По отношение на въпросите за етническата принадлежност всяка страна се е ръководила от различни политически, идеологически, исторически и други приоритети и съображения³.

Разглежданите въпроси са отразени и в препоръките за включването на въпроси в преброителната карта за преброяванията около 2000 г. в Европа (а също и при предходни преброявания) (UN/ECE Statistical Division, 2000 Round of Censuses). Въпросите са разделени на *основни (същностни) - (core topics)* и *неосновни (несъщностни) - (non-core topics)* по отношение на целите на преброяването. Вероятно въпросите от първата група трябва да се възприемат като задължителни, а от втората група - като препоръчителни, и всяка страна избира дали да ги включва или не в програмата на преброяването.

Въпросите за етническата група, езика и религията, които имат пряко отношение към етническия състав на населението, се отнасят към препоръчителните.

В съвместните препоръки на Статистическия отдел на ООН и Евростат етническите групи се дефинират по следния начин: *"Етническите групи (и/или националните групи) са съставени от лица, които смятат себе си като имащи еднакъв произход и/или култура, които могат да се проявяват в лингвистични и/или религиозни и/или други характеристики, различаващи се от тези на останалото население. От историческите и политическите обстоятелства зависи дали страните смятат такива групи за етнически групи и/или национални групи. Лицата би трябвало свободно да обявят към коя етническа група и/или национална група принадлежат."*

Втори важен въпрос по отношение на изследвания предмет е *въпросът за езика*. Експертите на ООН дават следните най-често използвани определения: а) *майчин език*, определящ се като първия език (езици), говорен в ранното детство; б) *главен език*, определящ се като езика, който лицето владее най-добре; в) *език (езици), най-често (обикновено) говорен(и) вкъщи и/или на работа*; г) *знаене на език (езици)*, определящо се като способността да се говори и/или да се пише на един или повече отбелязани езици.

Докато определенията на въпроса за езика са съвсем ясни, то същото не може да се каже по отношение на въпроса за етническата принадлежност.

³ Някои от тях ще бъдат обсъдени при отделните страни.